

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztőért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNE.

Alapította:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy óra 1 K 20 0
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona | Egy óra 2 x 40

Erdély komoly Erdély védelme napjai

Petrozsény, Brassó és Kézdivásárhely román kézen.

B u d a p e s t, aug. 30

Keleti hadszíntér:

Orsovától északkeletre fekvő magaslatokon csapataink ismételtén visszaverték a románok támadásait. Egyébként a háború riacs befolyással az, hogy a határra előretolt csapatokat tervszerűen visszavertünk, úgy amint az a háború esetére már régebben megállapítottuk.

Az ellenség bizonyára túbecsüli azt, hogy Petrozsény, Brassó és Kézdivásárhely városokat megszállotta. A gyergyói havasokban csapataink hadban állanak a rohamokkal. A harc még eldöntve nincs.

A Kézdivásárhely magaslatot az oroszoktól csapataink visszafoglalták.

Magyar hadszíntér:

Nem történt lényegesebb esemény.

Délkeleti hadszíntér:

Nincs nevezetesebb esemény.

Hófer, altábornagy

Erdély védelme Nagy harcok a vöröstoronyi szorosnál

Miután a fátyal a délkeleti eseményekről lehullott, csapataink Magyarország egész délkeleti határán érintkezésbe léptek az ellenséggel. Románia hadrendje nem találta minket készületlenül. Erdélyben már hetek óta ott állnak a védelemre szánt erők, amelyeknek szélő előcsapatai már harcban állnak. A románok mindenütt támadnak, a beszercei völgytől kezdve Orsováig. Ha tekintetbe vesszük, hogy ezeket az új harcokat szoros összefüggésben vívjuk meg az orosz fronton folytatott harcokkal, természetesen találjuk, hogy a szövetségeseknél a nagy, döntő szempontok jönnek tekintetbe. Ezek szerint irányítjuk a Románia elleni hadműveleteinket. Ez a tervszerű hadi felkészülés abban nyilvánul meg, hogy egyelőre a határ egyes széléit ónszántunkból földjük. Elővédjeink e helyeken harcra lépnek ugyan az ellenségnek veszteségeket okozunk, de nem harbozunk, hogy az előretolt csapatokat, mielőtt a bekerítés veszélye fenyegetné őket, egyes szakaszokon visszavonjuk.

Délkeleten már számos kisebb összecsapás történt. Nagy elégtellessel konstataálhatjuk, hogy a jól felszerelt, de a hadvezetésben tapasztalatlan ellenségnek érzékeny veszteségeket okozunk.

Mindaddig, amíg csapataink határon ott parancsra nem üritettek állásukat, a románok sehoh sem tudtak saját erejüktől előre

nyomulni. Az egész vonalon erős taktikai fölényben maradtunk. A katonai helyzet azonban megkívánja, hogy a határalakulások folytán adandó megkerülési lehetőségeknek még idejelenként utját vágjuk. Az eddigi harcok színhelye főleg a Brassótól délre és délkeletre húzódó szorosokon játszódott le. Itt harcoltak a 82-ik ezred székelyei és védtek apáik földjét. A vöröstoronyi szorosban Petrozsénynél és Orsovánál szintén harcoltak. Két esztendő harcában a szövetségesek hadi tapasztalatai annyira megérelődtek, hogy harbozás nélkül meg fogják választani az időpontot, hol és mikor támadják és verjék meg az ellenséget.

Gardesou tábornok, aki a Temps szeria a román főisztek közül a legjobban van informálva a katonai helyzetről, elket irt az Adeveruiba az erdélyi hadjáratról. Azt írja a többi között, hogy nem szabad illuziókban éni arra nézve, hogy Erdély meghódítása egykettőre megtörténhetik, mert a terep nagyon kedvezőtlen a támadásra, a magyarok pedig rendkívül heves ellenállást fognak tanusítani. A román tábornok megjegy i, hogy a front kétharmada tehát körülbelül 400 kilométer, nagyon hegyes és így hadműveletekre kevésbé alkalmas.

Néhány órával a román hadüzenet után Károly főherceg hadseregének déli szárnyán összetű-

Ideálisan szép üde arcbor

Mashol sehol, csak kizarólag

crémés fehér színben, Ideál-szappan.

ma már egyedül a Kudar féle Makói Ideál crémrel, Ideál arc-tej ápolásával érhetünk el 1000-nél több elismerés bizonyítját, hogy pattanást, arcvörösséget, májfoltot, szeplőt elmulaszt Makó-Ujváros Kudar-féle gyógyszerertárban szerezhető be. Törvényesen védve van 1 tégely Ideál-crém, 1 üveg Ideál-tej, Ideál-poudert rózsa, Kudar Lajos gyógyszerertára, Makó-Ujváros

Színház

MÁSODNAP
Csütörtökön bérletszűnetben fényes új kiállításban: „Mágnás Miska” nagy operett.
Pénteken új műsor: „Mágnás Miska” nagy operett.
Szombaton új bérletszűnetben: „Mágnás Miska” nagy operett.
Vasárnap délután 2 és fél órakor új előadások. Vasárnap délután 5 óráig: „Nani a glógióváci szép sváb leány”.
Vasárnap este, negyedszer bérletszűnetben: „Mágnás Miska” nagy operett.

* Előadások kezdete 8 órakor.
Csütörtökön a „Mágnás Miska” bemutatójától kezdve az előadások 8 órakor fognak kezdni.

Nőstény ördög: bemutatója

Tegnap este mutatta be színtársulatunk Schönherr nagyhatalú színdarabját ez igazi művészi volt, egybevágó gondolkodású előadás kifogástalan rendezés. A darabban három főszereplő volt: először a hirtelen bekövetkező Zöldi Vilma-t kell megdicsératnunk, kellemes tiszta beszéd, kegyes megjelenése a színpadi otthonosság, azóval egy igazi kifort, a szerep színes, a ki megá, a hirtelen bekövetkező színpadon. A közönség igen szívesen fogadta felvonások végén többször a lámpát elé hívta. H. d. végi Erő a ki színtársulat mutatók között be a makói közönségnek az első fellépésével meghódította a közönséget. A „Nőstény ördög” eseményével olyan hatást ért el, hogy kevés színész van a magyar színtársulatnál, a ki ezt a szerepet jobban tudta volna játszani, de díjaztat érdemel meg a rendezésért, és egybevágó gondolkodású előadás szintén az ő érdeme. H. r. második főszereplő a férjet Komlos Vilmos játszotta, a tanúját adta annak, hogy nemesek operettben hanem drámában is tud érvényre jutni, a mai szerepe igazán d. c. e. reális válik Komlos Vilmosnak.

* Mágnás Miska bemutatója. Ez az ugynevezett sláger operett körül színe új és fényes kiállításban, „Mágnás Miska” a mely Budapestben egész télen át uralta a Király színház műsorát a vidéken minden nagyobb színházban 30-40 előadást ért meg. Nádasy társulata nagy ambícióval készült a gyönyörű senéjű darabot előadni, az alkalomra új fényes díszletek készített. Mágnás Miskánál nagyobb szerű darabot évek hosszú sora óta nem játszottak színházunkban, ezért érthető is a darab iránti óriási érdeklődés. Nálunk Fedák Sári híres szerepét Marcsát, Révész Ilonka fogja alakítani s erre az alkalomra új fényes díszleteket készített, de ettől eltekintve nagyszerű és bravuros alakítása lesz az a szerep Révész Ilonkának, míg Miska címszerepét Komlos Vilmos fogja alakítani.

Komlos már látta sok jó szerepben, de azt hisszük ebben ki fog magaslani mi denek előtt. A darabban vezető szerepet játsszik Révész Margit a híres gyönyörű ének és tánc számai vannak, Torma Zoltán ki ezekkel is gyönyörű számokat fog énekelni. Nádasyné, Rónai Rámóné, Adam Pál és az egész társulat fellép az operettben. A gyönyörű operettet pénteken páros szombaton párszint bérletszűnetben megismétli társulatunk. Vasárnap előadások. Vasárnap délután 5 óráig: „Nani a glógióváci szép sváb leány” kezdő szerepét Révész Ilonkának a címszerepben, míg vasárnap este „Mágnás Miska” körül színe bérletszűnetben.

REGÉNY

125. fejezet.

A szerencsétlen apa.

— Valóban szánalomra méltó lelkiállapotban volt a seegény ember. Gyermekeire néve jogosan a legszebb roméyeket táplálta és most csak a reményeket egy váratlanul keletkezett vihazr mind romba döntötte.

Mil várhat még most ettől az élettől?
Megtörve érkezett haza. Neje mindjárt elejébe sietett. Elvált szolt arca látna, mély joggódom szállott szívébe.
— Látta e Misit? kérdé.
— Nem láttam! nem is akartam látni!
Boriské rémülten kérdé:
— Miért?
— Ne is kíváncsi tudni! válaszolt Páty. Érd be annyival, hogy nem akartam őt látni! Eszel, att hiszem, hogy minden meg van mondva.

— Jézusom! sikoltott fel Boriska rémülten. Talán csak nem lépett a bűn útjára Misit?

— Mondom, Boriskám, ne feleddesd tovább ezt a dolgot! Nekünk nincsennek többé gyermekeink. Évek küzdése, évek szenvedése, mind hasontalannak bizonyult. Reményeinkkel hajótörést szenvedtünk.

— De az istenért, Dénes, szolj már mi történt?

— Ne is kérdezd! Minek még téged is halálra szomorítani?

— Most csak annyit mondog, hogy itt maradásunknak nincs többé se célja, se értelme. Azért maradtunk itt leginkább, mert azt hittük, hogy Roberto nőül vessi Mártát. Ebből a házasságból semmi sem lett.

— Anak a botor leánynak jobban tetszett egy kötéláncos, mint

a herceg. A díszességből semmi sem lett, azt még az örökséget sem vihették el, mert a tulajdonképeni jogosult, vagyis Márta, ismeretlen tartózkodásu.

(Folyt. köv.)

— **ERTESITÉS.** Weismann Malvin női kalaptermét a rendőrség épületébe, Joanovits cég mellé helyezte át.

FELHÍVJUK a n. é. közönséget, hogy Weismann Malvin megnagyobbitott női kalaptárára, a hol állandóan a legújabb modellek kaphatók. Atalakitások jutányos árban készülnek.

Parcellázás.

Csanád megyében, Füldeák község határában, a közönségtől 12 km. Párpökele központtól 4 km. Hódmezővásárhelytől 15 km., Makótól 10 km., csanádi püspöki és bati-dai uradalmak közönségében fekvő Návay birtokból özv. Majerliné féle

240 holdas lucerna és hagyma termelésre kiválóan alkalmas prima réti föld

5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, és 40 holdas részletekben kedvező feltételek mellett örökön eladó. vagy ugyanilyen részletekben hasznosításra 1916. október 1-től kezdődőleg kiadó. A vételár kétharmad része kölcsön adatik előnyös kamattal mellett, a háta a vételárnak egyharmad részé fizetendő ki. Bővebb felvilágosítás ad

Borbás Sándor

a Népbarát vezérigazgatója Hódmezővásárhelyen vasárnapokon a helyszínen.

Kiadó hereföldek.

20 hold here

kiadó és 10 hold nemes faj fűszervessző talpon eladó. A here egy holdas vagy nagyobb parcellákban. Tudakozódni lehet a „Makói Független Újság” kiadóhivatalában

Marhabört,

léhbört, juhbört, nyulbört, báránybört, csikbört és mindenfajta börtököt és gyapjút, a legmagasabb napi árban veszek.

Löwenstein Armin

Deák Ferenc-utca 48 szám. Fácskai bormérés mellett.

Felvétetik egy pénztáros

Kisasszony Iritz Sámuel
özv. égnél

Eladó földek Verebcsben és B. mamban

Iritz Miksanál

POOR-ENDRE

gyógyszerészeti kapható Makón
VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható fájdalomcsillapító szer: seprő, máj-folt, ar. károsodás és mindenféle bőrtisztítás ellen.
Vilma hajpor, Vilma szappan és hajlító szer.
Ar. Vilma-crém 1 korona, Vilma-hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill, Hajlító 1 K.
Ezen piperezerek több kiállításon érmekkel lettek kitüntetve.

Értesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fogsorok, szájpádás nélkül, aranyból, platinából

fogtömések

ezüst amalgamból és a fog színével azonos porcellánból. Fogkövek eltávolítását, fogak fehéritését és hibás fogsorok átalakítását eivállalom. 23 éves fogtechnikusi gyakorlatom alatt több éven át Budapesten és Berlinben is szerzett tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szaktudásomat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Ur-utca, Böhm-fele ház, Makón.

Két ügyes fiu tanulóknak felvétetik a „Makói Független Újság” nyomdájában.

Makulatur papir

nagyan és kicsinyben kapható a „Makói Független Újság” kiadóhivatalában.

Étsmert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting”
Diesel motorok

Szénhidrogén

és benzínmotorok.
Csapószaruturák benzín- és
nyárszálkomobilal. Benzín-
pus magánjárók.

Meglepő ajándék!

Nyersolajmotorok

korcsfejvezetékekkel.

Belsőértékes és társas

székhely: V. Kőbányai utca 4. szám.

Legnagyobb méretű jótállással

Kedves fizetési feltételekkel

Jó és olcsó

munkát ha óhajt, forduljon teljes bizalommal az alant irt céghez. Üzletemben ruhatisztítást, javítást, átalakítást

női és férfi ruhaneműekben elvállalok

Kivánatra házhoz megyek. A n. é. község szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

Nagy István

szabó-mester, Hajnal-utca 14.

KIADÓ FÖLD

A földéaki utfélen közel a városhoz

20 katasztrális hold föld, hagyma alá kiadó.

Értekezni lehet a tulajdonossal

Cs Kis István,

Hédervári utca 10 szám alatt.

Uj fűző-divatterem Makón.

Értesitem a n. é. makói és megyei hölgyközönséget, hogy Makón, a főtéren, az Otthon-kávéház mellett, a legkényesebb igényeknek megfelelő, teljesen modern

női fűző divattermet létesítettem.

Nagyszerűen berendezett üzletemben a legmodernebb női hosszú és rövid fűzők, halcsonttal vagy anélkül, hát egyenesítő, melltartók, hasstartók, stb.

A legelegánsabb harisnyák, nap- és esernyőket állandóan raktáron vannak, a legnagyobb választékban, ugyancsak elvállalom fűzők, eső- és napernyők javítását és tisztítását. Külön le hívom a n. é. hölgyközönség figyelmét a leghatásosabb és legelsőrendű készítményű

arc- és hajápoló szerekre, melyek a legkiválóbb minőségben és a legutányosabb árakon kaphatók.

Magam és üzletem a n. é. hölgyközönség legjobb indulatába és pártfogásába ajánlja

Nemes Ferencné.

Kiadó hagymaföld közel a városhoz Iritz Mihálynál.

Felvetetik egy ügyes kiszolgáló leány IRITZ Samuella néni cégénél.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság dacára könyvnyomdánkban mindennemű nyomdai munkák a legpontosabban, tiszta, izléses kivitelben, jutányos áron készítemek.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban